

ERDÉSZETI UJSÁG

SZAK- ÉS TÁRSADALMI LAP AZ ERDÉSZETI ÉS VADÁSZATI SZEMÉLYZET RÉSZÉRE.

Előfizetési díjak:

Egy évre 8 kor.
Fél évre 4 „
Negyed évre 2 „

→ Megjelenik minden vasárnap. →

Felelős szerkesztő
és kiadótulajdonos:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fillér. Ajánlköázásoknál, eladás vagy vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fill. Nagyobb s többszöri közlési hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint. →

XIV. évfolyam.

Szászsebes, 1910. június 26.

9. szám.

Megjött a cselekvés ideje.

A legutóbbi években mi kincstáriak elkezdünk mozgolódni és beszélni s eddig folyton csak mozgolódtunk és beszéltünk anélkül, hogy komoly cselekedetek terére léptünk volna. Mozgolódásunknak az volt és most is az a célja, hogy egyes sérelmeinknek orvoslását a magas kormányánál keressük.

Amint azt a kincstári kartársak jól tudják, egyszerre, jóformán teljesen egy időben két helyről is kezdeményezés történt arra nézve, hogy sérelmeinket és kívánságainkat írásba foglalva, a magas kormányhoz egy, valamennyi erdőhatóság megbízottjaiból álló küldöttség útján terjesszük elő. Értem itt a zsarnocaiak és vinkovceiek felhívásait.

Ennek a küldöttségnek felmenetelét eddig a zilált és bizonytalan politikai helyzet akadályozta s így egyelőre pihentettük mozgalmunkat, most azonban, midőn már lezajlottak a képviselőválasztások s egy hatalmas párt győzelme biztos kilátást nyújt arra nézve, hogy hazánk viszonyai a rendes mederbe terelődnek, megjött a cselekvés ideje. Most már nem szabad tovább huznunk, halasztanunk a dolgot, mert késedelemzésünket mivel sem tudnánk indokolni azok előtt, a kik hívó szavunkra hozzánk csatlakoztak.

Első és legsürgősebb teendőnk most az abban való megállapodás, hogy kik álljanak a dolog élire. Erre nézve mi zsarnóciak kérdést intéztünk a vinkovcei kartársakhoz, tudakolván tőlük, hogy ők óhajtják-e átvenni a vezérlő szerepet, mely esetben mi irigység és megoldás nélkül fogjuk őket követni, vagy pedig nekünk engedik azt át és ők követnek minket. Szükséges dolog erre nézve megállapodni, mert a ve-

zetésnek okvetlenül egy kézben kell összpontosulnia és nem szabad egyik részünknek csára, a másiknak pedig hajsza huzni. Csak a közös erővel, egyöntetűen végzett munkától várhatunk sikert.

Számos hibát követtünk el már eddig is, de talán egyik sem érintette érzékenyebben ügyünket, mint az, hogy a lapot, amely közel másfél évtizeden át hűségesen, teljes odaadással szolgálta nem csak a mi érdekeinket, hanem a más ágazatoknál szolgáló kartársak és a szolgálatban velünk testvér vadászok érdekeit is, irányában tanusított közönyösségünkkel megbuktattuk, most pedig, midőn az Erdészeti Ujság szerkesztője és kiadója fáradhatlan buzgóságából ismét életre kelni igyekszik, még nagyobb hibát követnénk el, ha ebben az igyekezetében nem támogatnánk.

Nem akarom én ezzel azt mondani, hogy az Országos Erdészeti Egyesület által részünkre megindított s nekünk kincstáriaknak felettes hatóságunk jóindulatából ingyen juttatott „Az Erdő” című lap felesleges lenne, sőt ellenkezőleg, a szakmánkban való tovább képződés és kétes helyzetekben való tájékozódás végett nagyon is szükség van erre a lapra is, de miután ez személyi érdekeinknek nem szószólója, okvetlenül fenn kell tartanunk az Erdészeti Ujság című másikat, valóban sajátunknak mondható lapunkat.

Szükségünk van egy ilyen saját lapra annyival inkább, mert hiszen csak a közel múltban is, midőn a zsarnócai erdőhivatali altiszti egyesület azzal a kérdéssel fordult az „Az Erdő” című laphoz, hogy vajjon hajlandó lenne-e abban az esetben, ha sikerülni fog az Országos Erdészeti Altiszti Egyesület megalakítása, annak hivatalos lapjává válni és az altisztek érdekeit és ügyeit úgy képviselni, a mint az szükséges

lenne, erre azt a választ kapta, hogy: „névtelen levelekre nem válaszolunk,” a miből nyilvánvalónak látszik lenni, hogy személyi érdekekkel ez a lap egyáltalában nem kíván foglalkozni. A mint van, úgy van, de már csak a szokásos udvariasságból kifolyólag is ennél legalább egy százalékkal több előzékenységet vártunk volna.

Nyilvánvaló ezek után, hogy a saját ügyeinket nekünk magunknak kell felkarolnunk s érdekeinkért az eddiginél hathatósabb tevékenységet kifejtünk.

Megjött a cselekvés ideje!

Most legelső teendőnk az országos egyesület megalakítása, a mely érdekében kifejtendő mozgalmunkhoz ismét csak egy kizárólag saját lapunkra van szükségünk; legyen tehát ez a most új életre ébredő Erdészeti Ujság. Ezt partoljuk most minden erőnkől, igyekezzünk részére új és új híveket toborozni, azok, akik régebben hűtlenül s bármilyen okból elhagyták, sorakozzanak ismét zászlója alá! Most eleivel, míg az új kérdés nehézségeivel küzd, legyünk elnézőek esetleges hiányaik irányában s egyáltalán ne várjuk azt, hogy egyetlen egy ember teremtsen nekünk saját erejéből lapot, hanem mi vállvetve, nem rettegve vissza az ezzel járó csekély áldozattól, teremtsük azt meg magunknak mi közös erővel s igyekezzünk függetlenné, erőssé, majdan pedig megalakítandó országos egyesületünk hivatalos orgánummá tenni.

Munkálkodásunkban nem szabad szolgálati

ágazataink szerint szétagazódunk, hanem a kincstáriaknak a járásiakat, magánuradalmiakat, viszont ezeknek a kincstáriakat kell keblükre ölelniök s valamennyinek így képezniök egy erős, közös egészet, mely azután alkalmas is lesz az egyes külön álló, valamint a közös érdekekért folytatandó küzdelemhez.

Amint már előbb mondtam, sürgősen hozzá kell látnunk az országos egyesület megalakításához s első sorban az alapszabályok tervezetének összeállításához s ezért erre vonatkozó véleményét siessen mindenki lapunk szerkesztőségével közölni, hogy azután az alapszabályok tartalmát nyilvánosan megvitatni s szövegét megállapítani lehessen. Addig, amíg ezen az előkészítő munkán át nem estünk, nem is gondolhatunk az egyesület megalakítására, mert ennek az életbevágó, komoly dolognak nem szabad csak amúgy hübelebalázs neki vágni.

Még egyszer: munkára fel, mert megjött a cselekvés ideje!

Korlik, főerdőr,

a zsarnócai m. kir. erdészeti altisztek megbízottja.

Vadászatunk magyarsága.

(A Bp. H. után.)

A vadászat ősrégi foglalkozásunk volt mindig. Mint sport csak mostanában kezd rohamosan terjedni és fel lendülni. Természetesen a vadászat is épp úgy, mint a többi sportnem, hemzseg a sok műkifejezéstől és idegen szavaktól.

Más sportnál, sportjátéknál az idegen műkifejezést még csak elhallgatja az ember, mert elvégre azok a

pen alulról az egész állatot, mint dinnyét a héjából kifalatozza.

Forró nyári napokon az ő lakása is kellemetlen lesz, nem azért, mintha nem lenne elég hűvös; hanem azért, mert a bundájában levő apró barátságtalan kis állatkák, azok a kis pattogó, ugró jószágok, annyira elszaporodnak, hogy még pihenni sem lehet tőlük. Nem segít a róka mama éles szeme sem. Hiába keresgélnek egymásban, ha egyet kiugrasztanak, négy jön helyette.

Egy orvossága van csak: a víz. A fürdés. A ki látott ilyen rókafürdést, az igazán nem fogja megérteni, hogy miért kényeskedik annyira a koma. Természetes, hogy az ilyen fürdés nem a nagy nyilvánosság előtt történik, nagy diszkrécióval a lehető legrejtettebb helyeken megy véghez. A nagy természetben, erdőn, berkek, ligetek alján mindig kerül egy kis alkalmas állóvíz, a hová nem hatolhat be a kíváncsi tekintet.

De a lesben ülő vadásznak is van türelme. Ilyen alkalomkor sok mindent megfigyelhet az ember.

T Á R C A.

Az állatvilág kalandorja.

(A Bp. H. után.)

(Folytatás és vége.)

Ravasz fufangját a rókának legjobban jellemzi az is, hogy a sündisznónak izletes pecsenyéjét milyen nagy körültekintéssel tudja megszerezni.

A sündisznó igen erős tüskével berakott bőrének az összehúzásával tud ellene védekezni. Ilyenkor — összehúzott állapotban — ha hozzá nyúl, a tüskék fájdalmas szurásokat okoznak. Tudja ezt róka koma. Nem is mer hozzá nyulni. Akármilyen mesének is hallatszik a dolog, de igaz, — a róka koma követ gurít rá, lába és a sündisznó közé fadarabot vesz, addig gurítja a sündisznót, míg az az orrát kidugja, vagy esetleg valamelyik közel levő patakhoz gurítja, a vízbe dobhatja. Vízbe esve, a szegény állat az orrát azzonnal kidugja, a melyen tüsképáncél nincs, a róka koma villámgyorsan elkapja és szé-

sportnemek is idegen országból erednek és bizonyos tekintetben nemzetközi jellegük is van.

A vadászat azonban egészen más elbírálás alá esik. Nekünk van külön magyar vadászatunk és hogy ez a vadászat számottevő elsőrendű magyar vadászat, arról meggyőződhetik mindenki, a ki fáradságot vesz magának arra, hogy megtekintse a bécsi nemzetközi vadászati kiállítás magyar osztályát. Ott minden elfogultság nélkül meg lehet állapítani, hogy a világ valamennyi nemzetének a vadászatai között a magyar vadászat áll a legelső helyen.

És mégis mit tapasztalunk a magyar gyakorlati vadászatnál? Azt, hogy: majdnem minden vadászati kifejezésünk idegen. Nemcsak idegen, hanem német is.

Ha a mi vadászatunk német eredetű lenne, akkor nem szólnék semmit e miatt a magyar nembánomság miatt. De nem német eredetű, hanem magyar ősrégi. Őseink is vadászok voltak. Ezeréves multja van a mi vadászatunknak. A mikor ezt a földet, hazánkat elfoglalták elődeink, már akkor is, sőt azelőtt vadászok voltak. Nem itt találták meg a vadászatot, hanem hozták magukkal ős hazájukból és itt csak folytatták úgy, a hogy azelőtt is gyakorolták.

Jól tudom, hogy azóta a vadászati viszonyaink is a korrallal együtt megváltoztak, de egy ilyen mult iránt kötelessége minden igaz vadásznak legalább is olyan tisztelettel viseltetni, hogy vadászatának magyarságát az egész világ előtt magyar kifejezésekkel is tüntesse föl.

Nem hiszem, hogy a magyar vadászok még most sem tudnának — a német nyelv behatása alól — egy olyan fejlettségre, magaslatra fölemelkedni, a mely nemzeti és hazafias szempontból is óhajtható lenne.

Az általánosan, szélteben-hosszában elterjedt vadászati kifejezésekből csak egynéhányat iktatok ide mutatába, hogy láthassa mindenki, milyen helytelen és neveltséges ez az eredeti ősfoglalkozásunknak az erőszakos germanizálása és kicsufolása.

Óvatosan közeleg a róka koma, fürkésző tekintetével végigkutatja a helyet, még az égre is föltekint, nem vigyáz-e valaki a titkára. A szájában zöld galyat tart, — mint valami békegalamb, — úgy lépked a vízbe, kényesen, vitorláját magasra föltartva. Mind jobban-jobban merül a víz alá, már csak a feje látszik ki, még azt is jobban-jobban huzza alá, egyszerre csak egészen alámerül — a zöld galyat eleresztve, virgoncan ugrik a partra s mintha valami nagy öröm érte volna, gyorsan elüget.

Az eleresztett faágon a kis csipő, ugrándozó állatkáknak az ezrei hemzsegnek. Van itt ész!

Forrón tűz le a nap a földre, minden állat igyekszik hűs helyre, az árnyékba. A róka koma kint fekszik a tisztáson, a térségen, mozdulatlanul, az egész világ szemeláttára.

Biztosan újra valami ravaszságon töri a fejét.

Nem is marad sokáig észrevétlenül. A lég apró betyárjai: a szarkák, varjúk, csókák és mátyások veszik észre leghamarább. Micsoda lármát csapnak ezek?!

A magyar vadász, a kinek Hirschfänger van az oldalán, elmegy a Revier-jébe birschelni, vizs magával egy jó Büchsflintét és ha rerencséje van egy jó Blatt-lövés-sel, ha egyebet nem is, de egy Spiessert könnyen elejthet. Előveszi a Rucksack-ját, rendbehozza a Jagdrüstung-ját, megfrühstüköl . . . gescheidolja (zsigereli) a vadat és elviszi a tropheat.

Ez nem Jägerlatein, hanem maga a szomorú valóság.

Bruch-kal jelölik az elejtett vadat. Standwild van a területen. Hochstandon les a vadász, Schrecköl az őzbak. Buschiroznak apró vad után, rolliroz a nyul. Rudliban jár a nagy vad. Versagol a puska. Expressbüchse a golyós fegyver, a mellyel a Fangschust is meg lehet a vadnak adni.

Ezek csak szemelvények, de van még annyi, hogy szinte hihetetlen,

„Igazán, csodálkozhat mindenki, hogy: ha a magyar vadász, a kinek vadászkesz lóg az oldalán, elmegy a pagonyba cserkészni, miért nem golyós fegyverrel lövi meg a csapos bakot? Azért előveheti a hátizsákját is, rendbehozhatja a vadászfölszereléseit, reggelizhet egész nyugodtan, kizsigerelheti a meglőtt vadat és elviheti az agancsát.

Ez lenne az igazi vadász-beszéd. Zöld gallyal megjelölni az elejtett vadat, ha állandó vad van a területen. Magas leshelyről is meg lehet figyelni a bakogó őzet. Bokrászni kell az apró vad után és ha fejbe lövik a nyulat — az bukfcencet vet. A nagy vad nem rudliban, hanem csapatban jár. Ha a puska nem sül el, akkor az nem versagol, hanem inkább cseszt, vadászosan: csü-törtököt mond. A kegyelem lövést nemcsak expresssbüchsevel, hanem vontcsövű fegyverrel is megadhatja a vadász.

(Folyt. köv.)

Fogolyfészkek kikaszálása.

Majd minden évben meg szoktam írni, hogy a kikaszált fogoly-fészkekből kiszedett tojásokat hogy kell

Körülszállják a fekvő rókát, mindenféle rosszat kiabálnak rá, de a koma meg sem mozdul, úgy fekszik mintha már kimult volna.

Csalóka kép. Egy picurkát, egy parányit nyitva van a szeme, tudja jól, hogy az ő haragosait ez a mozdulatlanság végtelenül bosszantja. Mind közelebb-közelebb szállnak felé, végre is a szarka, vagy valamelyik társa nem tud ellentállni az ingerlő helyzetnek. Bekövetkezik a kritikus pillanat . . . egy vágás, a róka szeme felé s mint nyilvessző — úgy pattan föl nyugvó helyzetéből a koma . . . és csalhatalan biztos ugrása közben már szájában is van a botor, a melyik elég ügyetlen volt ennyire megközelíteni az állatvilág kalandorját.

Az ozsonna így már biztosítva lévén, sunyi tekintetével egy pillantást vet a többi megrettent szárnyasra, látszik rajta, hogy mondani akarná nekik: többet ésszel, mint erővel.

Ha szomorura fordul az időjárás és egyedül nem lehet cserkészni, szívesen összeállnak többen is. Kitünően

kezelni. Azt hittem, már felesleges is az eljárás leírása, de mivel több helyről kérdezősködtek, rövid dióhéjban leírom ismételten.

A réteket leginkább most kaszálják s ilyenkor sok fészket kaszálnak ki. Ha jó és megbízható vadőreink vannak, azok szorgalmasan járjanak a kaszálók után. Mostanában segéd vadőröket is jó alkalmazni, mert a kaszások, ha találnak is kikaszált fészkeket, azokat csak este viszik be, a mikor már befulladt a kis embrió a tojásba. Bevinni csak olyan tojásokat érdemes, melyek még nem hültek át. Az áthült tojásokat pedig már felesleges bevinni; mert azok ki nem kelnek. Az esetleg megfázott tojásokból ha ki is kel valamennyi, azok is nyomorékok lesznek. Mindenek előtt arra törekedjünk tehát, hogy a fogoly vagy fácán-tojásokat ne hagyjuk meghűlni, azokat lehetőleg meleg állapotban szállítsuk haza. Erre nézve talán legjobb, ha meleg téglá vagy cserép, esetleg meleg vizesüveg van egy kosárban és így meleg vatta között viszik haza a tojásokat.

A haza szállított tojásokat legcélszerűbb kotló alá rakni. Egy kotló alá 28—30 darabot tehetünk, fácánból 20—25 darabot. Többet azért nem tanácsos, mert a tojások összenyomják egymást. Ha költő-gép van, ez azért jó, mert a haza vitt tojásokat azonnal bele lehet tenni addig is, a míg kotló alá rakhatjuk.

A tojások természetesen nem kelnek egyszerre, mert az attól függ, hogy már mennyi ideig ülte az anya kikaszálás előtt. A mint a foglyocskák kelnek, azokat egy szakajtó kosárba kell tenni vatta közé, vagy ez sem szükséges, ha meleg helyen tartjuk, csak a kosár tetejét le kell kötni mert a ürge kis foglyok kiugrálnak. Az első napon nem igen kell őket etetni, de ha már több foglyocská kel ki, akkor kotló alá kell tenni őket, de előzetesen meg kell csinálni a nevelő ládát. A láda hossza 1. m. 20, szélessége 60 cm., magassága elől 70 cm., hátul 40 cm. A láda alja is legyen deszkából, mert máskülönben a kotló kaparász és a kis foglyokat belekaparja

tudnak nyomozni, elállják a vad váltóit, különösen a hol a nyulak járnak.

A rendező, a felzavart tapsifülest, csaholva, mint a kutya, úgy hajtja arra, a hol a többi áll. Ilyen zavart állatot majdnem biztosan mindig el is fognak. Az ősztozkodás háládatlann szerepénél bizony semmiféle méltányosságra tekintettel nincsenek, mert az az elvük, hogy: a ki bírja, az marja. Ha ilyen marakodásnál valamelyikök a küzdőtéren maradna, az igazán csak szerencse lenne, mert a többi irlgalmatlanul fölfalná és föl is falja.

Csendes részvét nem kíséri utjokra, tudják ők ezt jól, a folytonos üldöztetésben már annyira kitanultak mindenféle furfangot, hogy maguk is már csak ennek fokozásával kereshetik meg a mindennapi betevő falatjukat.

Elég szapora fajta, s ezenkívül még igen sokat köszönhetnek a vörös frakkos vadász uraknak is, kik fölös számmal tenyésztek, hogy egy-kettőt belőlük halálra fáraszt hassanak.

a homokba. Az elejét legegyszerűbb belécezni, úgy hogy a kis fogoly és a kotló feje azon kiferjen, de a kotló bent maradjon. Egy deszka ajtaja is legyen, hogy éjszakára be lehessen zárni. Az ilyen láda előtt legyen egy kis udvar deszkából, hogy a foglyocskák ide kijárhassanak és itt enni kapjanak. Eledelük hangyatojás lehet, később pedig tojás étel. Egy liter tejben 5—6 tojást kell elhabarni és ezt megfőzni, azután mint a turót lecsepegtetni, de ez a tojás étel meg ne savanyodjék.

Ilyen módon fel lehet nevelni a foglyocskákat, később pedig olyan helyre kell őket vinni, a hol sok szöcske van. Már egy hetes korukban megkeresik az ennivalójukat. Természetes, hogy a kotlónak is ott kell lenni a ládával és a kotló előtt többször kapjanak egy kis hangyatojást addig, a míg valami fogolykakas, vagy gyerektelen fogolypár el nem csalja őket. Ez néha hamarosan megtörténik, néha már az első napokban. Éppen így kell tenni azokkal a foglyokkal, melyeket sokáig nem akarunk otthon tartani. Ki kell kotlóstól együtt vinni oda, a hol öreg foglyokat tudunk, s estig biztosan elhordják az öreg foglyok a fiatalokat.

Az egynapos kis foglyokat úgy is ki szokták tenni, hogy csak kiviszik és ott hagyják őket, mondván, hogy a kis fogoly sirására öreg foglyok oda jönnek a kicsinyekhez és gondozzák őket. De hátha időközben eső jönne vagy reggeltől estig nem jönnének az öregek? Legjobb tehát kotlóval ládában kivinni, így bizonyos, hogy megmaradnak.

Kétségtelen, hogy ha 2—300 kis foglyunk van is és azokat olyan helyen tartjuk, hogy öreg foglyok oda férnek hozzájuk, a mikor már jól tudnak repülni, még ha kerítés között vannak is, elviszik az öregek. Ezt tapasztalásból mondom, mert nálam kerítés között volt 300-nál több kis fogoly s 8—10 öreg fogoly járt be hozzájuk. A mint jól tudtak a kis foglyok repülni, bizony szépen elvitték őket az öregek. Őszig nagyon szelidek voltak, ott tartózkodtak a lakáshoz közel levő réten, sokszor láttuk őket 5—6 lépésről, persze, hogy nem volt szívünk csak egy darabot is löni belőlük!

Főnagyt József.

HASZNOS TUDNIVALÓK.

A ganajturó bogár mint időjelző. E bogaraknak a francia földmivelők körében az időjóslás terén igen jó híre van, mert repülésük a szép idő biztos előjele. Fabre természetbuvár megfigyelés végett néhányat kalitkába zárt. Egy olyan szép este, mikor az égboltozat állapotából még a holnaputáni reggelre is a legszebb időt lehetett volna jósolni, egyetlen egy bogár sem repült. S tényleg éjjel olyan vihar tört ki, hogy az eső még a következő napon át is szakadt. Egy másik este meg, a mikor az időtől mi jót sem lehetett várni ugyanazok a bogarak minden irányban lázasan kezdtek röpködni: és ime, éjjelen át a felhők szétfoszlottak s a következő nappal mindjárt reggeltől kezdve gyönyörű vöröfényes idő volt. Farbe három hónapon át tett számos

megfigyelése alapján kijelenti, hogy a ganajturó bogár élő barométer s több hitelre méltó, mint a műszerek, mert idegzete a légkör elektromos feszültsége iránt sokkal inkább érzékenyebb, mint a higanyoszlop sulya a levegő nyomásával szemben. Kimutatta továbbá, hogy a ganajturó bogarakra olyan elektromos zavarok is hatnak, a melyeknek középpontja igen messze van s néha már akkor is árulnak el nyugtalanságot, mikor a zivatar néhány száz kilométernyire tombol. Az érdekes megfigyelést mi is olvasóink figyelmébe ajánljuk, mert nagyon jó dolog lenne, ha a megvetett igénytelen bogár az időjárásról tájékoztatna, amire sokszor szükségük van.

Jégvert fák gondozása. A fiatal fának jégverés folytán megsérült kergét, úgy a törzsön, mint az ágakon agyagból és marhatrágyából készült péppel kell bemázolni jó vastagon és pedig mielőbb, nehogy a forró nap heve a megsebzett helyen a gyenge sejteket kiszáritsa. Ősszel azután, mikor már a levelek lehullottak és a nedvkeringés is megszűnt, — de még a fagyok beállta előtt, hozzá kell látni a sebeknek a téli zord időjárás és a fagyok ellen való megvédelmezéséhez. A sebeknek, legyenek azok akár egészen, akár félig behegedve, a burkolata még olyan puha, hogy azt a fagy könnyen fölszivja. A még egészen be nem hegedt sebet fakátránnyal kenjük be, azután az egészszet újból mázoljuk be agyag és trágyából készült péppel. A nagyon megsérült ágakat ahhoz képest, a milyen a sérülésük, vissza kell nyesni olyan módon, hogy azután a legszélső szemből a koronához illő új hatást nevelhessünk. A vágások helyét ugyancsak be kell kátrányozni.

A cseresznye-kukac a cseresznyelégýtől származik, mely május hó végével rakja le petéit a cseresznyére s a kikelt kukac a gyümölcs kocsánya tövének közelében furja be magát a gyümölcs húzába. A teljesen kifejlődött kukac a földre hullatja magát s körülbelül két-három centiméter mélyre a földbe húzódik, ahol bábbá alakul át és tavaszig ott megnyugszik, a mikor aztán mint kifejlődött légy ide-oda röpköd s május végével lerakja petéit. Védekezni úgy lehet ellene a logjobban, hogy a cseresznyét nem nagyon későn szedjük s ha esetleg az első szedésnél kukacos is a cseresznye, legalább a jövő évi gyümölcsöt megóvjuk tőle, mert a kukac elpusztul, mielőbb bábbá alakult volna. Igen célszerű ősszel a cseresznyefák alatt a földet jó mélyen fölászni. Ilyenkor a föld felszínéhez közeli bábok mélyen a földbe kerülnek s ott elpusztulnak. Jó, ha a fa tövé körül levő körbarázdába forró diólevélfőzetet öntenek, vagy pedig egyszerűen forró vizet. Még tökéletesebben elpusztítja a földre hult kukacot és a földben levő bábokat a méz. Azért jó a fa alá vékony rétegben oltott meszet hinteni. Ha pedig a fa alját olykor felkapáljuk, akkor a felszínre kerülő bábokat a madarak, valamint az eső is pusztítja.

A zabszalma hatása a tejelésre. A zabszalma nagyobb mérvű etetése a tejelésben depressiót idéz elő, amint azt a Milchzeitung írja. De megjegyzendő, hogy egészséges, jó zabszalmára ez nem áll. Ép úgy nem

rontja a vaj ízét sem, ha nem remlott a zabszalma. A zabszalma gyakran eshetik kifogás alá. Ennek a zabaratása az oka. Tudvalevőleg a zabot sokáig kell marikon szárítani mert különben már a keresztekben megfűlled. Máskor aztán megesik, hogy sok eső éri. Az ily ázott, vagy a keresztben esetleg asztagban megfűlledt, megdohosodott zabszalma az, mely az állati takarmányozásra hátrányos. Az ilyen a csikóknál hasmenést is okoz. Néha e zabszalma vörös rozsdás is. Ez is a mondott kategóriába esik. Az ilyen zabszalmát szecskálni és gőzölni kell. Ez esetben hátrányos tulajdonságait elveszíti.

A sztrichnin ellenszere. Tudvalevő dolog, hogy a sztrichnin a legerősebb mérgek egyike. Hatása okvetlenül halálos. Egyetlen ellenszere a — feketekávé. Megmenteni azonban ezzel is csak nagyon kivételes esetekben sikerült eddig a beteget. Most a napokban egy amerikai kórház orvosai alkalmazták sikerrel a feketekávé mint sztrichnin-antidotumot. Egy fiatal kémikus mérgezte meg magát véletlenségből sztrichninnel. Ez azonban óriási mennyiséget vett be a méregből. Tizenhat sztrichnin-pirulát nyelt le és éppen csak annyi ideje volt, hogy kocsin kórházba vitette magát és elmondotta, hogy mi baja. Rögtön görcsökbe is esett. Az orvosok aztán ropant erős feketekávéval kimosták a gyomrát többször egymásután, aztán itatták feketekávéval s végül meghánytatták. Így is órákig tartott, a míg magához tért s a görcsei csillapultak. Végre azonban jobban lett s meg is menekült.

A köszénkátrány mint fasebtapasz. Ha a gyümölcsfán ejtett sebeket nyitva hagyjuk, azok mélyen beszáradnak, lassan hegednek, gyakran bekorhadnak. A veszedelmes vértetűnek is a legkedvesebb tanyája a lefűrészelt ág helye. Igen olcsó és nagyon jó anyag fasebek bekenésére a köszénkátrány, amelyet, hogy marótulajdonságát elveszítse, felhevítünk s e közben hamut, meszet vagy faszénport keverünk bele. Ezen kenőcs alatt a seb gyorsan beheged és a korhadástól meg van óva.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Hymen.** Orosz Sándor uradalmi körederész Javorinán eljegyezte Krämer Elza kisasszonyt Bulkeszin. Lapunk régi, buzgó hívének és kedves jegyesének köntendő szép frigyükhöz sok szerencsét kívánunk!

* **Negyvenezer korona egy madárfészékért.** Amerikának, még csak néhány évtizeddel ezelőtt is, volt egy vándorgalambfaja, a mely sok millióra menő tömegekben élt egész Észak-Amerike területén és óriási rajokban kelt minden évben vándoruttra. Néhány esztendő óta azonban ez a madárfaj teljesen kiveszett, vagy legalább is kiveszettnek látszik, mert sehol semmi tudományos kutatás egyetlen példányára nem tudott eddig ráakadni. Az amerikai tudósok tehát meglehetősen fájlalják az érdekes szárnyasok pusztulását, a mit valami madár-pestisnek tulajdonítanak, mert fel sem tehető, hogy egy milliókat számláló madárfajt néhány esztendő leforgása alatt vadászok pusztítsanak ki. Nagy csapás azonban a vándorgalambok pusztulása a gazdálkodókra is, a kiknek óriási szolgáltatokat tettek a kártékony férgek pusztításával. Ez

az oka tehát, hogy most az amerikai tudományos világ és a kormány kezét fogva készül a vándorgalambok nyomának felkutatására. Negyvenezer korona jutalmat tűztek ki annak, a ki egyetlen egy vándorgalambfészket tud felkutatni. A tudósok ugyanis abban reménykednek, hogy egyetlen fészkalja galambbal magát a fajt megmenthetik a végpusztulástól. Eddig azonban nem akadt senki, a ki a negyvenezer koronás jutalomra igényt jelentett volna be. Nagyon valószínű is, hogy az érdekes madárfaj végleg kipusztult.

* **Kivész a rák.** Egy pécsi ujság panaszkodott: Sok évvel ezelőtt ilyenkor már vékaszámra hördtük csalán közt a vastag ollóju pataki rákot, mely Baranyamegye apró folyóvizeiben, malomgátjaiban százezrével szaporodott. A dunai, drávai halászok is szállítottak a pécsi halpiacra rengeteg mennyiségben keskenyollóju folyami rákot. Sőt Budapestre is sok került Pécsről. Egyszer csak valami betegség ütött ki a rákok között. A folyami rák úgy kipusztult, hogy hirmondója is alig maradt. A földmívelésügyi kormány a mesterséges ráktenyésztő helyekről minden évben több millió ráktojáást sülyesztett a folyamokba; az eredmény azonban elenyésző. A pataki rák száma is megcsökkent. A malomgátakat rendszeresen tisztogatják s a ráktanyákat elpusztítják. A mi keveset összefogdosnak, ez egyenesen a vendéglőkbe kerül, ez is bádogdobozokban, konzerv alakjában. A kultura hódító útjában az őstermészet adományait mindig szűkebbre szabja s arra kényszeríti az embert, hogy mesterséges tenyésztésről gondoskodjék. Csehországban a mesterséges halastavak mintájára ráktenyésztésre alkalmas viztartókat rendeznek be; maholnap mi is erre fanyalodunk, ha rákot akarunk enni.

Szerkesztői és kiadói posta.

Többeknek. A mint előző lapunkban is közöltük, a két heti elmaradásnak a vidéki nyomdászok sztrájkja volt az okozója s most, hogy a rend helyreállt, reméljük, hogy a lapot pontosan fogjuk küldhetni, kivált ha a piros címszalagosok is megszívlelik ismételt kéréseinket és a jövő hó elején beküldik az előfizetési díjakat. **Lázár József urnak.** Az előző üzenet részben Önnek is szól. A szárcsa a napokban ott lesz. **Magyar György urnak.** A háló dolgában Budapestre írtunk s vagy onnan, vagy túlünk legközelebb bővebb értesítést fog kapni. **Ifj. Hagyk János urnak.** Alig hisszük, hogy a továbbképző tanfolyamra felvennék, mert a feltételek határozottan a szakiskola két első évfolyamának elvégzését követelik. Erre nézve egyébként legbiztosabb választ a vadászerei szakiskola igazgatósága adhatja meg; forduljon ehhez (Cím: Vadászerdő, u. p. Temesvár—Gyárvaros). **F. K. Szemlek.** Az erdőőri szakvizsgát magán szorgalom útján is leteheti, ki kell azonban mutatnia 3 évi gyakorlatot. Annak idején a szakvizsgák megtartására vonatkozó hirdetmény lapunkban is meg fog jelenni.

HIRDETMÉNYEK.

6622/1910. tan. sz.

Pályázati hirdetmény.

Rózsahegy r. tan. városnál a megüresedett vlkolineci erdőőri állásra pályázat nyitattik.

Javadalmazás: Havi utólagos részletekben fizetendő 720 K (hét százhusz) évi bér, természetbeni lakás a vlkolineci erdőőri lakban, szabadfűtés 2 (kettő) szarvasmarha szabad legeltetése és évenként egy rend egyenruha.

Azon esetben, ha az erdőőri nyugdíjintézmény a

városnál létesítenék, a kinevezendő erdőőr abba köteles leendő belépni.

A sajátkezüleg irandó és Rózsahegy város polgármesteréhez folyó évi július hó 15-éig benyújtandó pályázati kérvénynek kellékei az erdőtvény 37. §-ában megszabott minősítés, a magyar és tót nyelvekben való jártasság és testi épséget igazoló hatósági orvosi bizonyítvány.

Az állás folyó évi augusztus hó 15-én elfoglalandó. Rózsahegy, 1910. évi június hó 10-én.

Polgármesteri hivatal.

Erdőőr

szakvizsgázott, szorgalmas és józan, erdélyi uradalom részére felvétetik. Fizetés havi 60 K, lakás, fűtés és mellékjárulékok. Ajánlatok nyelvismeret, családi állapot megjelölésével, bizonyítványmásolatok és arcképpel felszerelve „Erdőőr” jelígre a kiadóhivatalhoz küldendők. 1—2

Eladó vizsla.

Kan, 2¹/₄ éves, szép, erős növésű; kitünően idomítva, a vadat szépen keresi és állja, gyönyörűen aportíroz mindenféle vadat; tetszés szerint lehet vele vadászni. — Ára 160 K.

Vas Kovács József,

erdővéd.
Öcsanád, (Torontálmegye).

2—10

Keresek

30 év körüli, nőtlen, vizsgázott erdőőrt. Bővebb felvilágosítást ad

Barta József,
Gebe, (Szatmármegye).

2—3

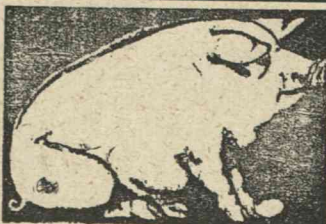
PREMIER A legjobb, legerősebb és legcélszerűbb kerékpár a világon.

Képviselők az ország minden vidékén.

Szászsebesen és környékén

egyedüli képviselő:

ifjabb Podhradszky Emil,
mechanikus.

Gazdák figyelmébe!

Sertése szépen fejlődik, gyorsabban nő, hamarabb hizik, **tehene** több és jobb minőségű tejet ad,

lova, csikója sokkal erősebb és szebb lesz, ha eleségükbe naponta a

világ-hírű **GAZDA KINCSE** tápból

csékely mennyiséget adagol. 5 kilós próbaküldemény 5 K postautánvétellel.

Hasznos tanácsadó a háziállataink hizlalása és táplálásához, valamint ezek betegségeiről és a sertésvész elleni védekezésről című tanulságos könyvet ingyen mellékeljük. Megrendelési cím: **A Gazda Kincse** kiadóhivatala, Budapest, VII., Verseny-utca 6. E.

Ugyanitt kapható a **Sertésvész elleni óvszer** híres **Olgay-féle** ára nagy üvegenként 3 korona 50 fillér utasítással együtt. Egy postaládában 2 üveg szállítható. Hálás lesz ajánlásunkért.

Tiller Mór és Társa

cs. és kir. udvari szállítók, BUDAPEST, IV. Váci-utca 35.

A nagym. földmívelési m. kir. miniszterium 70542. sz. magas rendeletével az erdőigazgatóságoknak ajánlva.

Erdőtisztviselői, altiszti és szolgálai egyenruhákat, egyes egyenruhadarabokat s mindennemű felszerelési cikket ajánlunk kitűnő mesteri szabás és izlésteljes kiállításban.

Fehérneműek és harisnyák óriási választékban.

Fegyverek- és töltényekből állandó nagy raktár.

Polgári ruhák a legjobb magyar és angol szövetekből elsőrangú szabászok közreműködésével készülnek.

Hivatalos uton részletfizetésre is eszközölhetők megrendelések és nagyobb megrendelés esetén kívánatra saját költségünkön egy szabászt küldünk a mértékek felvétele végett.

Árjegyzéket és mintákat ingyen és bérmentve küldünk és vevőink kényelmére bármely cikket beszerzünk. Meg nem felelőt visszaveszünk. =

Legrégibb és legnagyobb egyenruházati intézet!

Faragó Béla

Cs. és kir. udvari szállító

ZALAEGERSZEG

Magyar magpergető gyára
erdészeti csemete-telepei

Ajánl saját magpergetőjében termelt legmagasabb csiraképességű

tűlevelű magvakat, ^{kitűnő minőségű} **lombfa magvakat,**

kocsányos és kocsánytalan tölgymakkot, fűmagvakat, répa, here és más gazdasági magvakat, saját telepein nevelt, kitűnően fejlődött, erdősítési célokra alkalmas

tű- és lomblevelű csemeték,
gyümölcsfákat, válogatott fajokban diszfenyőket, sorfákat,
= élősövény-csemetéket. =

Alkalmi vétel:

Több millió tölgycsemete 20—150 cm. magas

50.000 drb. diszbokor 1½—3 m. "

20.000 " diszfenyő 1½—3 " "